

Η ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ-ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: «ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030 ΝΑ ΑΠΕΞΑΡΤΗΘΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗΝ ΘΕΡΜΑΝΣΗ/ΨΥΞΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» (Μάρτιος 2012)

Συγγραφέας: ΣΤΑΘΗΣ ΤΣΕΛΕΠΗΣ

Τα τελευταία δυο χρόνια γίνεται μεγάλη συζήτηση για την ανάπτυξη στην Ελλάδα, μία από τις κατευθύνσεις είναι και η έρευνα και εκμετάλλευση των ορυκτών ενεργειακών πόρων, όπως πετρέλαιο και φυσικό αέριο.

Για τη βιώσιμη και στο μέτρο του δυνατού ασφαλή ανάπτυξη θα πρέπει να γνωρίζουμε πού βρίσκονται οι εθνικοί ορυκτοί πόροι και το δυναμικό τους αλλά καλό θα ήταν να μην προχωρήσουμε στη φαινομενικά δελεαστική και συμφέρουσα εκμετάλλευσή τους χωρίς να αξιολογήσουμε τα θετικά και τα αρνητικά του εγχειρήματος. Γιατί ναι μεν η περίοδος που διανύουμε είναι δύσκολη από πλευράς οικονομικής και κοινωνικής αλλά οι πόροι αυτοί είναι μιας χρήσης και θα πρέπει να αναλογιστούμε τις επιπτώσεις αυτής της επιλογής.

Με την εκμετάλλευση των ορυκτών καυσίμων για ένα διάστημα 20-30 ετών θα έχουμε μια οικονομική ελάφρυνση αλλά θα κάνουμε την χώρα φτωχότερη, ασθενέστερη, καταναλώνοντας την εθνική μας περιουσία την ώρα που έχουμε άλλες δυνατότητες, όπως τις ανεξάντλητες εγχώριες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την Εξοικονόμηση Ενέργειας που βραχυ- μέσο- και μακρο-πρόθεσμα θα είναι από όλες τις πλευρές, στρατηγικής, κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής, συμφέρουσες για την χώρα και τον πλανήτη.

Η ανάπτυξη των ορυκτών καυσίμων με δίκτυα αγωγών σε θαλάσσιες περιοχές και οι μεταφορές με δεξαμενόπλοια, μπορεί να πλήξουν αλιευτικές και τουριστικές δραστηριότητες, ενώ η σεισμική δραστηριότητα και οι πυκνές θαλάσσιες μεταφορές

μπορούν να προξενήσουν ζημιές σε αγωγούς και εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα να υπάρξουν διαρροές και ατυχήματα που θα έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον και την οικονομία μας.

Θα πρέπει να υπάρξει μια εθνική στρατηγική απόφαση, όπως για την μη χρήση πυρηνικής ενέργειας, ομοίως για την μη ανάπτυξη των ορυκτών πόρων μας, τουλάχιστον σε θαλάσσιες περιοχές, εφόσον δεν συντρέχει εθνική ανάγκη.

Προτείνω να κινηθούμε γρήγορα προς την κατεύθυνση της χρήσης ΑΠΕ, εξοικονόμησης ενέργειας, της ανάπτυξης των έξυπνων δικτύων και σχετικής παραγωγικής βιομηχανίας, το οφείλουμε σε εμάς, τα παιδιά μας. την ιστορία μας και την επιβίωσή μας.

Να τεθεί ένας φιλόδοξος εθνικός στόχος για τον οποίο μεθοδικά θα δουλέψουμε: «μέχρι το 2030 να απεξαρτηθούμε από τα ορυκτά καύσιμα, στην ηλεκτροπαραγωγή, την θέρμανση/ψύξη και τις μεταφορές».

Οι δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν θα ευνοήσουν και την απασχόληση καθώς είναι γνωστό ότι όσον αφορά τις ΑΠΕ χρειάζονται 2.5 φορές περισσότερες ανθρωπο-ώρες για την ίδια εγκατεστημένη ισχύ με ορυκτά καύσιμα και όσον αφορά την παραγόμενη ενέργεια περίπου 10 φορές περισσότερες ανθρωπο-ώρες. Επίσης, σαν πρωτοπόροι στον χώρο αυτό θα αναπτύξουμε τεχνολογία και τεχνογνωσία και θα έχουμε την δυνατότητα να την εξάγουμε. Ένα παράδειγμα είναι η βιομηχανία ηλιακών θερμοσιφώνων στην Ελλάδα, η οποία από το 1970 μέχρι το 2000, βασιζόμενη στο κίνητρο της φοροαπαλλαγής, ενός σημαντικού για την εποχή ποσού του αρχικού κόστους αγοράς, αναπτύχθηκε και για χρόνια ήταν η πρώτη στην Ευρώπη, με σημαντικές εξαγωγές, ενώ η Ελλάδα ήταν η πρώτη χώρα στην Ευρώπη σε εγκαταστάσεις ανά κάτοικο.

Όπως προκύπτει από τις αρχικές εκτιμήσεις που ανακοινώθηκαν στον Τύπο για το δυναμικό των περιοχών της Δυτικής Ελλάδας που προκηρύχθηκαν πρόσφατα προς έρευνα και εκμετάλλευση, εφόσον τα αποθέματα επιβεβαιωθούν και φθάσουμε στην φάση της εκμετάλλευσης μετά από μερικά χρόνια, εκτιμάται ότι το ελληνικό δημόσιο θα έχει ένα όφελος από το μίσθωμα και την φορολογία των αναδόχων εταιριών, της τάξης των 5 Δισ. Ευρώ σε μια χρονική περίοδο περίπου 20 ετών και συνεπώς ένα μέσο

ειοόδημο 250 Εκατ. Ευρώ ανά έτος.

Από την άλλη πλευρά, το δυναμικό των εθνικών ΑΠΕ στην Ελλάδα είναι τεράστιο και ανεξάντλητο. Οι ΑΠΕ στη χώρα μας μπορούν να αναπτυχθούν σε μικρότερο χρονικό διάστημα και να έχουν αντίστοιχη ή και μεγαλύτερη

οικονομική συνεισφορά σε «καθαρή» ηλεκτρική ενέργεια, χωρίς να υπολογίζονται το εξωτερικό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά. Η αξία της ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την τρέχουσα Μέση Οριακή Τιμή του Συστήματος είναι 60 Εκατ. Ευρώ ανά TWh ανά έτος. Η ηλεκτρική ενέργεια μιας TWh αντιστοιχεί στο 1.6% της τρέχουσας ετήσιας ηλεκτρικής κατανάλωσης. Ενδεικτικά σε τρέχουσες τιμές, την παραγωγή μιας TWh ανά έτος μπορούμε να πετύχουμε με επενδύσεις 650 Εκατ. Ευρώ, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ενισχύσεις των δικτύων, κ.λπ.) σε χερσαία αιολικά πάρκα [υποθέσεις: 2000 MWh/MW και 1300 Ευρώ/W] ή με επένδυση 1200 εκατ. Ευρώ σε μεγάλης κλίμακας Φ/Β πάρκα [υποθέσεις: 1500 MWh/MWp και 1800 Ευρώ/Wp]. Από το 2013 θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και τα δικαιώματα για τις εκπομπές του CO₂, που θα έχουν μια αξία της τάξης των 20 Εκατ. Ευρώ ανά TWh [υποθέσεις: 25 Ευρώ/τόνος CO₂. Ελληνικό Ενεργ. Μίγμα: 0.8 τόνοι CO₂/MWh]. Οι επενδύσεις για την παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ μπορούν επίσης να προκηρυχθούν προς εκμετάλλευση με εθνικό όφελος, όπως γίνεται με τα ορυκτά καύσιμα.

Επιπλέον, η έρευνα και εξόρυξη του ελληνικού πετρελαίου ή φυσικού αερίου, που είναι περιορισμένα και μιας χρήσης, αλλάζουν το κλίμα και το περιβάλλον, ενώ είναι δυνατόν να προκαλέσουν τριβές με γείτονες και αύξηση στους αμυντικούς εξοπλισμούς. Το δυναμικό των ΑΠΕ στην Ελλάδα είναι υψηλότατο και έχουμε από όλα: ήλιο, αέρα, υδροηλεκτρικά, γεωθερμία, βιομάζα και κυματική ενέργεια. Για να δώσω ένα παράδειγμα σε μονάδες πετρελαίου, αναφέρω ότι μόνο το ενεργειακό ισοδύναμο από την ηλιακή ενέργεια που προσπίπτει στην χώρα μας αντιστοιχεί με την κάλυψη όλης της επιφάνειας της χώρας, κάθε χρόνο, με πετρέλαιο σε ύψος 15 εκατοστών του μέτρου ή αντιστοιχεί με 18.500.000 ΚΤΙΠ/έτος ή 850 φορές περισσότερη ενέργεια από την συνολική ετήσια Ακαθάριστη Εγχώρια Κατανάλωση Ενέργειας στην Ελλάδα ή 16 Δισεκατομμύρια Βαρέλια πετρελαίου ετησίως

Ας εστιάσουμε λοιπόν τις προσπάθειες μας στην ανάπτυξη σε βιώσιμες τεχνολογίες, στις εφαρμογές των ΑΠΕ, της Εξοικονόμησης Ενέργειας και των

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysis.org.gr>

Έξυπνων Δικτύων για την βελτίωση της οικονομίας μας, του βιοτικού επιπέδου, του περιβάλλοντος καθώς και στον αρμονικό τρόπο ενσωμάτωσης όλων αυτών των δράσεων στην καθημερινότητα μας με προοπτική και δυναμικό που δεν περιορίζεται σε ορίζοντα 20ετίας.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «ΑΝΕΜΟΛΟΓΙΑ», Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2012, σ. 20-21.